

Marcin Teodorczyk

K. Bobińska, P. Gałęcki, *Zaburzenia psychiczne u osób upośledzonych umysłowo*, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010, stron 56.

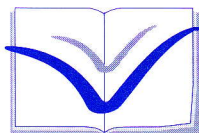
Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r. gwarantuje osobom chorym psychicznie i upośledzonym umysłowo wielostronną i powszechnie dostępną opiekę zdrowotną oraz inne formy opieki i pomocy¹. Jak piszą autorzy we *Wstępie* omawianej publikacji, zjawisko upośledzenia umysłowego obejmuje prawie 1% całej populacji, a ryzyko wystąpienia zaburzeń u osób z obniżonym poziomem intelektualnym jest 3-4 razy większe niż w populacji osób z prawidłowym poziomem inteligencji (s. 5). Jest to więc problem dotyczący sporej grupy osób, jak pokazują rozmaite raporty dotyczące osób niepełnosprawnych – właśnie ta populacja jest narażona najbardziej na wykluczenie społeczne i brak zrozumienia.

Autorzy wskazują na trudności w szacowaniu częstotliwości występowania zaburzeń psychicznych u osób upośledzonych umysłowo: *Wzrost wskaźnika zaburzeń zdrowia psychicznego u osób upośledzonych umysłowo tłumaczy się uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego, trudnościami w komunikacji werbalnej, powtarzającymi się stratami, separacjami, trudnościami w radzeniu sobie z problemami życia codziennego wynikającymi z niskiego poziomu inteligencji, zaburzeniami życia rodzinnego, zaburzeniami zdrowia psychicznego rodziców, niską samooceną będącą wynikiem powtarzających się niepowodzeń, odrzucenia przez rodzinę i rówieśników. Nie można też pominąć roli etykietowania, społecznego naznaczania osób niepełnosprawnych, braku perspektyw samodzielnego funkcjonowania społecznego* (s. 17). Jednakże można wskazać na większą podatność osób niepełnosprawnych psychicznie na zachorowania na depresję, zaburzenia adaptacyjne czy lęk – w stosunku do ogółu (s. 19). Przez wzgląd na utrudnioną niekiedy komunikację z osobami niepełnosprawnymi psychicznie, trudno diagnozować i rozpoznawać zaburzenia.

Ta niezbyt obszerna publikacja zawiera skondensowaną wiedzę z zakresu współczesnej problematyki zaburzeń psychicznych u osób upośledzonych umysłowo, popartą (najczęściej) anglojęzyczną literaturą przedmiotu. Począwszy od zagadnień związanych z rozpoznaniem i symptomatologią, skończywszy na obszarach bardziej szczegółowych, jak zaburzenia nastroju i emocji, samobójstwa i próby samobójcze, zaburzenia lękowe i zaburzenia zachowania. Ostatnie rozdziały książki dotyczą leczenia zaburzeń i hospitalizacji osób upośledzonych umysłowo.

Warto zapoznać się z omawianą publikacją, gdyż stanowi swoiste kompendium wiedzy dla lekarzy psychiatrów i psychologów zajmujących się osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. ●●●

¹ Zob. *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r.*, całość na stronie: http://www.wzps.pl/akty_prawne/19_08_1994ochr_zdr_psych.pdf.

Instytut Rozwoju Służb Społecznych

Niepełnosprawność i Rehabilitacja

10-lecie Kwartalnika „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”

1

ROK X

INDEKS 374202

STYCZEŃ – MARZEC 2010

PL ISSN 1642-1981